

EXPUNERE DE MOTIVE

Prezenta inițiativă legislativă are scopul de a modifica și completa Legea nr. 7/2023 privind susținerea procesului de dezinstituționalizare a persoanelor adulte cu dizabilități și aplicarea unor măsuri de accelerare a acestuia și de prevenire a instituționalizării, precum și de a modifica Legea nr. 448/2006 privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap, în vederea reglementării, prin anexa la Legea nr. 7/2023, a procedurii privind acordarea, plata, suspendarea, modificarea și încetarea dreptului la beneficiul pentru locuire și la beneficiul de tranziție.

Această intervenție legislativă susține obiectivele procesului de dezinstituționalizare și de prevenire a instituționalizării persoanelor adulte cu dizabilități, consacrate atât în legislația națională, cât și în documentele strategice și angajamentele asumate de România la nivel european. Articolul 19 din Convenția Organizației Națiunilor Unite privind drepturile persoanelor cu dizabilități, ratificată prin Legea nr. 221/2010, consacră dreptul persoanelor cu dizabilități de a trăi independent și de a fi incluse în comunitate, cu șanse egale cu ale celorlalți, inclusiv dreptul de a alege unde și cu cine locuiesc și de a beneficia de măsurile de sprijin necesare pentru exercitarea efectivă a acestui drept și pentru prevenirea izolării și segregării.

În acest context, prin Legea nr. 7/2023 și prin modificările aduse Legii nr. 448/2006 au fost instituite beneficiul pentru locuire și beneficiul de tranziție drept instrumente financiare destinate susținerii vieții independente în comunitate. Cele două beneficii reprezintă măsuri de sprijin pentru persoanele adulte cu handicap care părăsesc centrele rezidențiale publice, precum și pentru persoanele aflate în risc de instituționalizare, contribuind la prevenirea admiterii acestora în servicii sociale rezidențiale și la menținerea lor în comunitate, în condiții compatibile cu exercitarea dreptului la viață independentă.

Persoanele cu dizabilități care părăsesc serviciile sociale rezidențiale sunt, de regulă, persoane care au trăit perioade îndelungate în sistemul de protecție și care nu dispun de resursele materiale și de sprijinul necesar pentru organizarea unei vieți independente în comunitate, în condiții de siguranță și demnitate. În numeroase situații, acestea nu dețin o locuință, nu dispun de venituri suficiente pentru acoperirea cheltuielilor de locuire și utilități și nu au bunurile necesare pentru instalare. În lipsa unor măsuri de sprijin adecvate, riscul de excluziune socială, de pierdere a locuinței și de reinstituționalizare devine semnificativ. În același timp, persoanele aflate în risc de

instituționalizare au nevoie de măsuri preventive care să permită continuarea traiului în comunitate și evitarea admiterii într-un serviciu social rezidențial.

Pentru ca aceste beneficii să își atingă scopul, este necesar ca exercitarea dreptului să fie însoțită de reguli clare și unitare privind acordarea lor. Existența unor reguli procedurale unitare contribuie, deopotrivă, la utilizarea transparentă și eficientă a fondurilor publice destinate acestor măsuri de sprijin.

Având în vedere caracterul preponderent procedural al acestor dispoziții, proiectul de lege propune includerea lor în anexa la Legea nr. 7/2023, ca parte integrantă a acesteia. Soluția legislativă permite reunirea, în cadrul aceluiași act normativ, a normelor care reglementează beneficiul pentru locuire și beneficiul de tranziție, împreună cu regulile necesare acordării lor și cu modelele documentelor utilizate în practică. În acest mod este facilitată aplicarea unitară a dispozițiilor legale de către autoritățile competente.

În consecință, proiectul de lege completează Legea nr. 7/2023 prin introducerea anexelor care cuprind normele procedurale privind acordarea beneficiului pentru locuire și a beneficiului de tranziție, precum și modelele de cerere și de dispoziție/decizie utilizate în aplicarea acestora. Mai mult, sunt modificate dispozițiile art. 20² alin. (3) și art. 20³ alin. (3) din Legea nr. 448/2006, în vederea corelării acestora cu soluția legislativă propusă și a instituirii trimiterii la anexa nr. 1 la Legea nr. 7/2023.

Prin adoptarea prezentei inițiative legislative este asigurat un cadru normativ unitar, coerent și predictibil pentru acordarea beneficiului pentru locuire și a beneficiului de tranziție, sunt consolidate garanțiile juridice privind exercitarea acestor drepturi și sunt create premisele unei aplicări unitare la nivel național a măsurilor destinate susținerii vieții independente în comunitate și prevenirii instituționalizării persoanelor adulte cu dizabilități.

Inițiatori,

Petre-Florin Manole

Deputat PSD

Ștefan-Rădu OPREA

Senator PSD